

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Rijeka

KLASA: 041-01/23-03/19
URBROJ: 613-10-23-9
Rijeka, 2. listopada 2023.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Akcija mladih
za 2022.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	5
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	5
	Sustav unutarnjih kontrola	6
	Planiranje	7
	Financijski izvještaji	7
III.	REVIZIJA ZA 2022.	12
	Ciljevi i područja revizije	12
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	12
	Metode i postupci revizije	13
	Nalaz za 2022.	14
	Provedba naloga i preporuka	21

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Akcije mladih (dalje u tekstu: Stranka) za 2022.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2022. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Stranka vodi dnevnik i glavnu knjigu, a od pomoćnih knjiga vodi Knjigu ulaznih računa, Knjigu blagajne i Evidenciju putnih naloga. Evidencija korištenja službenog vozila nije ustrojena iako Stranka raspolaže jednim službenim vozilom (za koje su rashodi za gorivo ostvareni u iznosu od 14.296,00 kn).

Nadalje, u Knjizi ulaznih računa svakom ulaznom računu dodijeljen je broj, ali navedeni brojevi u pojedinim slučajevima nisu istovjetni brojevima navedenim u opisu poslovnog događaja u glavnoj knjizi, što otežava kontrolu poslovnih događaja u glavnoj knjizi.

U poslovnim knjigama nije evidentirana ni u financijskim izvještajima iskazana pojedina imovina i obveze. Tako na računima imovine nisu evidentirana ni iskazana potraživanja za prihode po posebnim propisima (od jedne jedinice lokalne samouprave) u iznosu od 7.500,00 kn, kao ni potraživanja prema političkim strankama – koalicijskim partnerima, koja su prema završnom obračunu nakon održanih lokalnih izbora iz 2021. iznosila 15.595,00 kn te obveze u iznosu od 6.661,00 kn (navedena potraživanja i obveze nisu bila evidentirana ni iskazana u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima Stranke ni prethodne godine). Zbog navedenog, potraživanja su manje evidentirana u poslovnim knjigama i iskazana u financijskim izvještajima za 23.095,00 kn, a obveze za 6.661,00 kn.

Rashodi za službena putovanja u iznosu od 5.512,00 kn nisu evidentirani u poslovnim knjigama prema računovodstvenom načelu nastanka događaja i pojedinačnim iznosima. Tijekom 2022. na temelju 13 putnih naloga (za osam putnih naloga ostvareno je pravo na isplatu troškova) obračunane su i isplaćene dnevnice za službena putovanja u iznosu od 3.588,00 kn i naknada za uporabu privatnog vozila u službene svrhe u iznosu od 1.924,00 kn. Navedeni rashodi su koncem godine evidentirani u glavnoj knjizi u ukupnom iznosu od 5.512,00 kn, umjesto u pojedinačnim iznosima i u vrijeme nastanka poslovnih događaja.

Pojedini rashodi i potraživanja za predujmove nisu evidentirani u poslovnim knjigama ni iskazani u financijskim izvještajima na računima propisanim računskim planom za neprofitne organizacije, što je utjecalo na strukturu rashoda i imovine. Tako su troškovi prijevoza trajektom u iznosu od 2.507,00 kn, cestarine u iznosu od 1.106,00 kn i troškovi uporabe privatnog vozila u službene svrhe u iznosu od 1.924,00 kn evidentirani i iskazani na računima rashoda za dnevnice službenih putovanja i rashoda za energiju umjesto na računu ostalih troškova službenog putovanja. Također, troškovi dnevnica po jednom putnom nalogu u iznosu od 528,00 kn evidentirani su i iskazani na računu naknade troškova službenih putovanja osobama izvan radnog odnosa iako je osoba upućena na službeno putovanje zaposlenik Stranke te je rashode trebalo evidentirati i iskazati na računu naknada troškova službenih putovanja zaposlenima. Dio rashoda za uredski materijal u iznosu od 802,00 kn evidentiran je i iskazan na računu rashoda reprezentacije umjesto na računu uredskog materijala, a rashodi oglašavanja putem društvene mreže u iznosu od 806,00 kn na računu usluga telefona umjesto na računu usluga za informiranje. Nadalje, uplaćeni predujam za nabavu klima uređaja u iznosu od 12.850,00 kn (fizičkoj osobi, na temelju ponude) evidentiran je u poslovnim knjigama i iskazan u financijskim izvještajima na računu proizvedene dugotrajne imovine (uređaji, strojevi i oprema za ostale namjene), obveza i novčanih sredstava, umjesto na računu potraživanja za predujmove.

Stranka obavlja poslovanje gotovim novcem putem glavne blagajne. Tijekom 2022. isplaćeno je gotovog novca za troškove dnevnica u iznosu od 4.116,00 kn i za uporabu privatnog vozila u službene svrhe u iznosu od 1.924,00 kn. Tijekom 2022. sastavljeno je osam blagajničkih izvještaja, pet blagajničkih uplatnica i deset blagajničkih isplatnica. U glavnu blagajnu je sa žiroračuna tijekom 2022. uplaćeno 7.222,00 kn, a uz blagajničke uplatnice nisu priloženi nalozi za uplate u blagajnu i/ili drugi dokazi o podignutom novcu u kojem bi bila navedena svrha podizanja novca. Novac se polagao u blagajnu dva dana nakon podizanja gotovine. Pregledom izvadaka sa žiroračuna (od 1. siječnja do 31. prosinca 2022.) utvrđeno je da je novac podizan sa žiroračuna putem poslovne kartice koja glasi na fizičku osobu koja Stranci vodi poslovne knjige i koja nije zaposlenik Stranke. Nadalje, na blagajničkim isplatnicama nije opisana svrha isplate, već je samo naveden broj putnog naloga (PN i broj). Sve blagajničke uplatnice i isplatnice parafirao je likvidator, blagajnik i primatelj novčanih sredstava.

Rashodi za ugostiteljske usluge (usluge konzumacije jela i pića) u iznosu od 6.268,00 kn nisu evidentirani u poslovnim knjigama na temelju vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava odnosno računa pružatelja usluga. Tijekom 2022. evidentirani su na temelju 32 potvrde o narudžbi pružatelja usluga bez priloženih računa. Navedene usluge plaćene su poslovnom karticom koja glasi na Stranku.

Popis imovine i obveza je obavljen, ali nije cjelovit, a vrijednost opreme utvrđene popisom razlikuje se od podataka u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima. Knjigovodstveno stanje opreme u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima iznosi 68.332,00 kn, dok je popisana oprema knjigovodstvene vrijednosti od 60.556,00 kn (manje za 7.776,00 kn) te knjigovodstveno stanje nije usklađeno sa stvarnim. Nadalje, nisu popisana potraživanja iz proračuna od jedne jedinice lokalne samouprava za redovno financiranje rada Stranke u iznosu od 7.500,00 kn, kao ni sitni inventar (višenamjenski alat) nabavljen u listopadu 2022. u iznosu od 259,00 kn. Također, u popisu je navedena jedna LED svjetiljka u vrijednosti od 180,00 kn, iako su prema računu dobavljača iz rujna 2022. nabavljene dvije LED svjetiljke u navedenom iznosu (količinski je popisana jedna LED svjetiljka, a vrijednost je iskazana za dvije). Obveze prema dobavljačima u iznosu od 20.959,00 kn popisane su samo u ukupnom iznosu, ali ne i prema subjektima i pojedinačnim iznosima u cilju usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. (točka 3. Nalaza)

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2022. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2022. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi. Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2022. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Svojstvo pravne osobe Stranka je stekla u veljači 2005. upisom u Registar političkih stranaka. Sjedište Stranke je Ciottina 19, Rijeka.

Djelokrug, ciljevi i način djelovanja Stranke određeni su Programom i Statutom. Program Stranke donesen je na Skupštini Stranke u siječnju 2005. Prema programskim načelima, Stranka svojim djelovanjem želi svima omogućiti ravnopravnost u korištenju prilika koje im se pružaju, ostvarenje punog potencijala, život u zdravoj okolini i zaštitu od nasilja i eksploatacije.

Statut Stranke donesen je u siječnju 2005. (dvije izmjene i dopune u lipnju 2007. i rujnu 2010.), a u kolovozu 2014. donesen je i pročišćeni tekst Statuta. Statutom je uređen pravni status, naziv, sjedište i znak Stranke, uvjeti za stjecanje članstva, prava i obveze članova, unutarnje ustrojstvo, tijela upravljanja, izbori, kandidiranje i opoziv, kvorum i odlučivanje, postupak donošenja Statuta te materijalno i financijsko poslovanje. Član Stranke može biti svaki punoljetni, poslovno sposobni državljanin Republike Hrvatske, koji prihvaća Statut i Program Stranke. Prestanak članstva upisuje se u Registar članova Stranke.

Stranka je organizirana na teritorijalnom načelu. Teritorijalne organizacijske oblike Stranke čine: regionalne organizacije na razini izbornih jedinica za Hrvatski sabor, županijske organizacije na razini županija, općinske odnosno gradske organizacije na razini općina i gradova te ogranci na razini jedinica mjesne samouprave, odnosno gradskih četvrti i kotareva. Teritorijalni organizacijski oblici Stranke nemaju svojstvo pravne osobe. Na području Republike Hrvatske djeluje jedna županijska organizacija, devet gradskih i četiri općinske organizacije te pet ogranaka.

Prema Statutu, tijela Stranke su: Skupština, Predsjedništvo, predsjednik, potpredsjednici, Nadzorni odbor, Sud časti i Stručni savjet.

Skupština je najviše političko, statutarno i izborna tijelo Stranke. Donosi i mijenja temeljna načela Stranke, Program i Statut, usvaja temeljnu rezoluciju kojom se utvrđuje politika Stranke u sljedećem mandatnom razdoblju i druge rezolucije i akte iz svoje nadležnosti, donosi Poslovnik o radu, bira i razrješava predsjednika, članove i zamjenike članova Suda časti, članove Nadzornog odbora te glavnog tajnika i ostale članove Predsjedništva. Redovna sjednica Skupštine koja je ujedno i izborna održava se svake četiri godine, dok se izvanredne sjednice održavaju prema potrebi.

Predsjedništvo je najviše upravno tijelo Stranke, a čini ga predsjednik, dva potpredsjednika, glavni tajnik te do sedam članova Stranke koje imenuje Skupština. Provodi odluke Sabora Stranke i Nadzornog odbora, koordinira rad podružnica, analizira i zauzima stajališta o aktualnim političkim pitanjima, osmišljava i organizira provođenje političkih i poslovnih aktivnosti Stranke. Organizira i provodi kontakte s javnošću, brine se za materijalna i financijska dobra potrebna Stranci te predlaže Nadzornom odboru financijski plan i zaključni račun Stranke za tekuću godinu.

Predsjednik zastupa i predstavlja Stranku, izvršava i provodi odluke Predsjedništva i Nadzornog odbora te odlučuje o tekućim poslovima vezanim za neposredno upravljanje Strankom. Nadalje, provodi politiku Stranke u skladu s programskim dokumentima Stranke, Statutom, odlukama i zaključcima Skupštine, Nadzornog odbora i Predsjedništva Stranke.

Potpredsjednici neposredno provode pojedina programska područja i politike Stranke konkretnim političkim djelovanjem na državnoj i lokalnoj razini. Predsjednik Stranke u 2022. i u vrijeme obavljanja revizije (srpanj 2023.) je Vjekoslav Rubeša.

Nadzorni odbor ima tri člana. Usvaja financijski plan i završni račun za pojedinu godinu, potvrđuje na prijedlog Predsjedništva povezivanje s drugim političkim strankama ili organizacijama i učlanjivanje u međunarodne političke ili nepolitičke organizacije, obavlja i na prijedlog Predsjedništva odobrava osnivanje povremenih radnih tijela te potvrđuje izbor tajnika i predsjednika Stranke.

Sud časti provodi stegovne postupke, a Stručni savjet Stranke ima savjetodavnu ulogu.

Osim Statuta, Stranka je 2015. donijela Etički kodeks, a u veljači 2022. Proceduru zaprimanja i provjere računa te plaćanja po računima i Proceduru organizacije blagajničkog poslovanja i načina odobravanja putnih naloga.

Stranka ostvaruje prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i druge prihode u skladu s propisima.

U 2022. Stranka je imala dva zaposlenika.

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbama članka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14 i 114/22), poslovanje neprofitne organizacije, između ostalog, treba se temeljiti na načelu dobrog financijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti.

Stranka je poslovanje uredila Statutom i Etičkim kodeksom, kojim su uređena pravila ponašanja, sukob interesa te visoki i jasni standardi etičkog ponašanja članova i zaposlenika Stranke. Procedurom zaprimanja i provjere računa te plaćanja po računima (iz veljače 2022.), utvrđeno je da tajnik Stranke zaprima sve račune, provjerava i izvršava plaćanje te ih dostavlja u računovodstveni servis koji ih unosi u Knjigu ulaznih računa. Procedurom organizacije blagajničkog poslovanja i načina odobravanja putnih naloga (također iz veljače 2022.), utvrđeno je da je tajnik Stranke odgovoran za blagajničko poslovanje (vodi blagajničke isprave i drugu dokumentaciju na temelju koje se obavljaju uplate i isplate iz blagajne, prima i isplaćuje gotov novac te vodi i zaključuje blagajnu), a nadzor nad blagajničkim poslovanjem provode predsjednik Stranke i Nadzorni odbor. Nadalje, izdavanje putnog naloga odobrava predsjednik Stranke.

Računovodstvene poslove Stranke obavlja fizička osoba registrirana za poslovne usluge (između ostalog, računovodstvene i knjigovodstvene poslove) na temelju ugovora zaključenog na neodređeno vrijeme. Ovjeravanje knjigovodstvenih isprava i organizaciju materijalno-financijskog poslovanja obavlja tajnik Stranke. Nadzorni odbor, prema Statutu, u siječnju 2023. usvojio je financijske izvještaje za 2022. (Statutom nije uređeno tko prati i nadzire materijalno i financijsko poslovanje Stranke).

Stranka je uspostavila odgovarajući način unutarnje i vanjske komunikacije, između ostalog, javnim priopćenjem putem društvenih mreža i mrežnih stranica te objavljivanja podataka o svom poslovanju.

Planiranje

Program rada i Financijski plan za 2022. doneseni su u prosincu 2021., a njihove izmjene u listopadu 2022. (usvojeni su na sjednicama Nadzornog odbora u veljači i listopadu 2022.).

Izmjenama Financijskog plana, prihodi su planirani u iznosu od 330.000,00 kn, rashodi u iznosu od 320.000,00 kn te je planiran višak prihoda u iznosu od 10.000,00 kn. Također, planiran je i preneseni višak prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 138.549,00 kn te je višak prihoda koji se prenosi u sljedeće razdoblje planiran u iznosu od 148.549,00 kn. Planirani prihodi u cijelosti se odnose na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 163.500,00 kn (rashodi za usluge u iznosu od 77.000,00 kn, rashodi za materijal i energiju u iznosu od 37.500,00 kn, ostali nespomenuti materijalni rashodi u iznosu od 34.500,00 kn, naknade troškova zaposlenima u iznosu od 11.000,00 kn te naknade osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 3.500,00 kn), rashode za zaposlene u iznosu od 130.000,00 kn, rashode amortizacije u iznosu od 16.000,00 kn, ostale rashode u iznosu od 8.000,00 kn te financijske rashode u iznosu od 2.500,00 kn. Financijski plan i njegove izmjene sadrže plan prihoda i rashoda te obrazloženje skupina prihoda i rashoda prema računima iz računskog plana.

Program rada i njegove izmjene sastoje se od općeg dijela te redovnih i izvanrednih aktivnosti. Opći dio Programa rada i njegovih izmjena uključuje provođenje nadzora i edukacije članova Stranke u svim predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u cilju aktiviranja što većeg broja stranačkih organizacija u iznosu od 45.000,00 kn te poticanja njihova aktivnijeg djelovanja u političkom radu u iznosu od 40.000,00 kn, što ukupno iznosi 85.000,00 kn. Redovite aktivnosti Stranke u ukupnom iznosu od 235.000,00 kn obuhvaćaju: održavanje redovnih i izvanrednih sjednica tijela Stranke i njezine izborne Skupštine u iznosu od 60.000,00 kn; održavanje ureda Stranke u iznosu od 40.000,00 kn; organizaciju javnih tribina, konferencija za tisak i okruglih stolova u svrhu prezentiranja programskih aktivnosti u iznosu od 35.000,00 kn; suradnju sa srodnim organizacijama u zemlji i inozemstvu u iznosu od 30.000,00 kn; koordinaciju svih tijela Stranke s vijećnicima i članovima Stranke u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 25.000,00 kn; sudjelovanje u aktivnostima udruga čija su načela bliska onima koje promiče Stranka u iznosu od 25.000,00 kn te aktivnosti vijećnika u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 20.000,00 kn. Izvanredne aktivnosti nisu planirane.

Izveštaj o izvršenju Programa rada i Financijskog plana za 2022. sastavljen je u siječnju 2023.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu (Narodne novine 29/19 i 98/19) te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2022. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca te Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima i Bilješke uz Bilancu.

Financijski izvještaji s priložima (Program rada, Financijski plan, izmjene Programa rada i Financijskog plana za 2022. te Izvještaj o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2022.) dostavljeni su u propisanom roku Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja te su objavljeni na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2022., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 331.021,00 kn, što je 140.214,00 kn ili 29,8 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane veći za 1.021,00 kn ili 0,3 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2021.	Ostvareno za 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	407.431,00	329.400,00	80,8
2.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	63.801,00	0,00	-
3.	Drugi prihodi	3,00	1.621,00	54 033,3
	Ukupni prihodi	471.235,00	331.021,00	70,2

Vrijednosno značajniji udjel u ukupno ostvarenim prihodima imaju prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 329.400,00 kn ili 99,5 %, a u odnosu na prethodnu godinu manji su za 78.031,00 kn ili 19,2 % (zbog održanih izbora za članove predstavničkih tijela u jedinicama lokalne i područne / regionalne samouprave, prethodne godine su ostvareni prihodi od naknade troškova izborne promidžbe).

– Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni u iznosu od 329.400,00 kn odnose se na redovito godišnje financiranje rada Stranke. Ostvareni su na temelju Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te odluka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o financiranju Stranke iz njihovih proračuna. Prema odredbama članaka 6. i 7. navedenog Zakona, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice samouprave imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave i nezavisni vijećnici na način da se utvrdi jednaki iznos sredstava za svakog člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave, tako da pojedinoj političkoj stranci koja je bila predlagatelj liste pripadaju sredstva razmjerna broju dobivenih mjesta članova u predstavničkom tijelu jedinice samouprave, prema konačnim rezultatima izbora za članove predstavničkog tijela jedinice samouprave.

Stranka ima 29 članova u predstavničkim tijelima 16 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (u dvije županije, sedam gradova i sedam općina).

Od navedenog broja članova, 20 je s područja Primorsko-goranske županije, sedam s područja Zadarske županije, jedan s područja Istarske županije te jedan s područja Splitsko-dalmatinske županije. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave sredstva doznačuju na račun Stranke.

– Drugi prihodi

Drugi prihodi ostvareni u iznosu od 1.621,00 kn odnose se na ispravak (evidentiranja u poslovnim knjigama i iskazivanja u financijskim izvještajima) otplaćenih rata za nabavljene mobilne uređaje (rate su otplaćene u 2021.).

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2022., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 321.772,00 kn, što je 549.101,00 kn ili 63,1 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane veći za 1.772,00 kn ili 0,6 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2021.	Ostvareno za 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	118.830,00	131.063,00	110,3
2.	Materijalni rashodi	654.997,00	163.553,00	25,0
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	188.483,00	1.800,00	1,0
2.2.	Drugi materijalni rashodi	466.514,00	161.753,00	34,7
3.	Rashodi amortizacije	8.988,00	16.666,00	185,4
4.	Financijski rashodi	6.258,00	2.432,00	38,9
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	81.800,00	0,00	-
6.	Drugi rashodi	0,00	8.058,00	-
	Ukupni rashodi	870.873,00	321.772,00	36,9
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	471.235,00	331.021,00	70,2
	Višak prihoda	0,00	9.249,00	-
	Manjak prihoda	399.638,00	0,00	-

Vrijednosno značajniji udjel u ukupno ostvarenim rashodima imaju materijalni rashodi u iznosu od 163.553,00 kn ili 50,8 % i rashodi za zaposlene u iznosu od 131.063,00 kn ili 40,7 %. Svi drugi rashodi (rashodi amortizacije, financijski rashodi i drugi) iznose 27.156,00 kn i imaju udjel od 8,5 % u ukupnim rashodima.

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije su smanjeni materijalni rashodi za 491.444,00 kn ili 75,0 % s obzirom na to da u 2022. Stranka nije sudjelovala u izbornim aktivnostima. Nadalje, značajnije su povećani rashodi amortizacije za 7.678,00 kn ili 85,4 % zbog obračuna amortizacije na novonabavljeno vozilo i opremu (klima uređaj, računalo).

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni u iznosu od 131.063,00 kn odnose se na rashode za brutoplaće za dva zaposlenika u iznosu od 112.500,00 kn te doprinose na plaću u iznosu od 18.563,00 kn. Visina plaće određena je ugovorima o radu zaključenim na neodređeno vrijeme i u brutoiznosima. Plaće su obračunane i isplaćene u skladu s ugovorima o radu, a obračun i uplata poreza i doprinosa iz plaće i na plaće obavljen je u skladu s propisima.

– Rashodi za promidžbu i informiranje

Rashodi za promidžbu i informiranje (za redovno poslovanje Stranke) ostvareni u iznosu od 1.800,00 kn odnose se na pretplatu na dnevni list.

– Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi u iznosu od 161.753,00 kn odnose se na rashode za usluge u iznosu od 74.443,00 kn (usluge popravka službenog vozila u iznosu od 18.752,00 kn, intelektualne i osobne usluge u iznosu od 13.000,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu od 10.172,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 9.761,00 kn, računalne usluge u iznosu od 5.617,00 kn, komunalne usluge u iznosu od 2.922,00 kn te druge usluge u iznosu od 14.219,00 kn), rashode za materijal i energiju u iznosu od 37.255,00 kn (energija u iznosu od 23.703,00 kn, sitni inventar i auto gume u iznosu od 11.093,00 kn, uredski materijal i ostali materijalni rashodi u iznosu od 2.459,00 kn), ostale nespomenute materijalne rashode u iznosu od 34.797,00 kn (reprezentacija u iznosu od 32.044,00 kn i premije osiguranja u iznosu od 2.753,00 kn), naknade troškova zaposlenima (službena putovanja) u iznosu od 11.730,00 kn i naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa (naknade troškova službenih putovanja i druge naknade) u iznosu od 3.528,00 kn.

– Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije u iznosu od 16.666,00 kn odnose se na obračunanu amortizaciju na vozilo i opremu u vlasništvu Stranke. Obračun je proveden u skladu s odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18, 103/18 – ispravak i 134/22).

– Financijski rashodi

Financijski rashodi u iznosu od 2.432,00 kn odnose se na bankarske usluge u iznosu od 2.411,00 kn i na zatezne kamate u iznosu od 21,00 kn.

– Drugi rashodi

Drugi rashodi u iznosu od 8.058,00 kn odnose se na druge nespomenute rashode u iznosu od 7.933,00 kn (vrijednosno značajnija su otpisana potraživanja u iznosu od 5.254,00 kn, i to za: usluge konzumacije jela i pića zbog stečaja trgovačkog društva (iz djelatnosti restorana i ostalih objekata za pripremu i usluživanje hrane) u iznosu od 4.000,00 kn i danu jamčevinu za poslovni prostor u iznosu od 1.254,00 kn) i troškove opomena za zakašnjela plaćanja telefonskih usluga u iznosu od 125,00 kn.

– Višak prihoda

Višak prihoda za 2022. iznosi 9.249,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnih godina iznosi 138.549,00 kn te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 147.798,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2022., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 180.691,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2022.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2022.	31. prosinca 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	67.988,00	91.366,00	134,4
1.1.	Neproizvedena dugotrajna imovina	634,00	1.583,00	249,7
1.2.	Proizvedena dugotrajna imovina	44.320,00	66.749,00	150,6
1.3.	Sitni inventar	23.034,00	23.034,00	100,0
2.	Financijska imovina	124.343,00	89.325,00	71,8
2.1.	Novac u banci i blagajni	119.089,00	89.325,00	75,0
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	5.254,00	0,00	-
	Ukupno imovina	192.331,00	180.691,00	93,9
3.	Obveze	53.782,00	32.893,00	61,2
3.1.	Obveze za rashode	53.782,00	31.813,00	59,2
3.2.	Obveze za kredite i zajmove	0,00	1.080,00	-
4.	Vlastiti izvori	138.549,00	147.798,00	106,7
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	192.331,00	180.691,00	93,9

Ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora koncem 2022. manja je za 11.640,00 kn ili 6,1 % u odnosu na početak 2022. Na smanjenje vrijednosti najvećim dijelom utjecalo je smanjenje novčanih sredstava u poslovnoj banci i blagajni za 35.018,00 kn ili 28,2 % i obveza za 20.889,00 kn ili 38,8 % (smanjenje obveza za rashode). Nadalje, nefinancijska imovina je povećana za 23.378,00 kn ili 34,4 % zbog nabave službenog vozila i licenci.

Nefinancijska imovina u iznosu od 91.366,00 kn odnosi se na proizvedenu dugotrajnu imovinu (uredska i računalna oprema te službeno vozilo) u iznosu od 66.749,00 kn, sitni inventar u iznosu od 23.034,00 kn te nematerijalnu dugotrajnu imovinu (licence) u iznosu od 1.583,00 kn.

Vrijednost financijske imovine u iznosu od 89.325,00 kn odnosi se na novčana sredstva na žiroračunu u iznosu od 86.198,00 kn i u blagajni u iznosu od 3.127,00 kn. Stranka koncem 2022. nema iskazanih potraživanja za prihode.

Obveze u iznosu od 32.893,00 kn odnose se na obveze prema dobavljačima u iznosu od 20.959,00 kn, obveze za zaposlene u iznosu od 10.854,00 kn (plaća za prosinac 2022.) te na obveze za kredite i zajmove (otplata mobilnih uređaja) u iznosu od 1.080,00 kn. Koncem 2022. dospjele obveze iznose 15.113,00 kn, a vrijednosno značajnije su prema fizičkoj osobi koja za Stranku obavlja računovodstvene poslove u iznosu od 12.000,00 kn i koje do vremena obavljanja revizije (lipanj 2023.) nisu podmirene.

Vlastiti izvori iskazani u iznosu od 147.798,00 kn odnose se na višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju (višak prihoda iz prethodnih godina 138.549,00 kn, višak prihoda tekuće godine 9.249,00 kn).

III. REVIZIJA ZA 2022.

Postupci revizije provedeni su od 29. svibnja do 2. listopada 2023.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21)
4. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o političkim strankama (Narodne novine 76/93, 111/96, 164/98, 36/01 i 28/06)
3. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
4. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19)
5. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15)
6. Pročišćeni tekst Statuta Stranke (kolovoz 2014.)
7. Program rada i Financijski plan za 2022. te njihove izmjene (prosinac 2021. i listopad 2022.)
8. Procedura zaprimanja i provjere računa te plaćanja po računima (veljača 2022.)

9. Procedura organizacije blagajničkog poslovanja i načina odobravanja putnih naloga (veljača 2022.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Provjerena je dokumentacija u vezi s prihodima iz proračuna i drugim prihodima. Također, obavljena je provjera ulaznih računa te dokumentacije u vezi s rashodima za zaposlene, promidžbu i informiranje, zakupninama i najamninama, reprezentacijom, uslugama telefona, pošte i prijevoza te drugim rashodima. Obavljeni su razgovori s tajnikom Stranke i pribavljena obrazloženja u vezi s računovodstvenim poslovanjem.

Nalaz za 2022.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2022. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na: sustav unutarnjih kontrola, planiranje i računovodstveno poslovanje (u dijelu poslovnih knjiga, evidentiranja/iskazivanja poslovnih događaja te popisa imovine i obveza).

1. Sustav unutarnjih kontrola

1.1. Prema odredbama članaka 3. i 4. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, financijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito. Uspostavom kontrolnih aktivnosti koje se temelje na pisanim pravilima i načelima, postupcima i drugim mjerama osigurava se ostvarenje ciljeva poslovanja smanjenjem rizika na prihvatljivu razinu.

Računovodstvene poslove Stranke obavlja fizička osoba registrirana za poslovne usluge (između ostalog, računovodstvene i knjigovodstvene poslove) na temelju ugovora zaključenog na neodređeno vrijeme. Ovjeravanje knjigovodstvenih isprava obavlja glavni tajnik Stranke. U veljači 2022. donesena je Procedura zaprimanja i provjere računa te plaćanja po računima i Procedura organizacije blagajničkog poslovanja i načina odobravanja putnih naloga.

Statutom nije uređeno tko prati i nadzire materijalno i financijsko poslovanje Stranke. Prema Statutu, Nadzorni odbor usvaja financijski plan i financijski izvještaj, a tajnik Stranke organizira materijalno-financijsko poslovanje. Stranka nije pojedine poslovne procese uredila unutarnjim aktima, i to, između ostalog, područje plaćanja predujmom (iako su prijašnjih godina i u 2022. izvršena plaćanja predujmom) te područje korištenja poslovnih kartica (iako Stranka raspolaže s četiri poslovne kartice i tijekom 2022. izvršena su plaćanja poslovnom karticom koja glasi na fizičku osobu koja nije zaposlenik Stranke). Također, unutarnji akt o korištenju službenog vozila nije donesen, a s obzirom na to da je u 2022. korišteno i privatno vozilo u službene svrhe, nije uređeno tko i pod kojim uvjetima može odobriti korištenje privatnog vozila u službene svrhe.

Stranka i nadalje nije u potpunosti uspostavila učinkovit sustav unutarnjih kontrola, a posljedica slabosti navedenog sustava su nepravilnosti vezane za planiranje i računovodstveno poslovanje.

Državni ured za reviziju preporučuje poduzeti aktivnosti na uspostavljanju učinkovitog sustava unutarnjih kontrola donošenjem unutarnjih akata u vezi s plaćanjem predujmom, korištenjem službenog vozila te korištenjem privatnog vozila u službene svrhe, a sve u cilju osiguranja pravilnosti u poslovanju, sprječavanja i otklanjanja pogrešaka te osiguranja kvalitete materijalnog i financijskog poslovanja Stranke u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Također, preporučuje Statutom ili drugim unutarnjim aktom urediti tko prati i nadzire materijalno i financijsko poslovanje Stranke.

- 1.2. Stranka je prihvatila preporuke Državnog ureda za reviziju i navodi da će u narednom razdoblju poduzeti aktivnosti na uspostavljanju učinkovitog sustava unutarnjih kontrola donošenjem unutarnjih akata u vezi s plaćanjem predujmom, korištenjem službenog vozila te privatnog vozila u službene svrhe, a sve u cilju osiguranja pravilnosti u poslovanju, sprječavanja i otklanjanja pogrešaka te osiguranja kvalitete materijalnog i financijskog poslovanja Stranke u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. Također, navodi da će na sljedećoj sjednici Skupštine u 2023., Statutom ili drugim unutarnjim aktom urediti tko prati i nadzire materijalno i financijsko poslovanje Stranke.

2. Planiranje

- 2.1. Program rada i Financijski plan za 2022. doneseni su u prosincu 2021., a njihove izmjene u listopadu 2022. Izmjenama Financijskog plana, prihodi su planirani u iznosu od 330.000,00 kn, rashodi u iznosu od 320.000,00 kn te višak prihoda u iznosu od 10.000,00 kn. Također, planiran je i preneseni višak prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 138.549,00 kn te je višak prihoda koji se prenosi u sljedeće razdoblje planiran u iznosu od 148.549,00 kn.

Program rada i njegove izmjene sastoje se od općeg dijela te redovitih i izvanrednih aktivnosti. U okviru općeg dijela (za provođenje nadzora i edukaciju članova Stranke u svim predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne/regionalne samouprave te aktiviranje što većeg broja stranačkih organizacija) planirano je 85.000,00 kn, dok je za redovite aktivnosti (održavanje sjednica tijela Stranke; održavanje ureda Stranke; organizaciju javnih tribina, konferencija za tisak i okruglih stolova; koordinaciju svih tijela Stranke s vijećnicima i članovima Stranke; aktivnosti vijećnika u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne/regionalne samouprave; suradnju sa srodnim organizacijama i udrugama u zemlji i inozemstvu) planirano 235.000,00 kn. Izvanredne aktivnosti nisu planirane.

Uz aktivnosti planirane Programom rada i njegovim izmjenama nisu navedeni planirani rashodi prema vrstama (iz računskog plana) i iznosima te izvorima financiranja.

Stranka je u siječnju 2023. sastavila Izvještaj o izvršenju Programa rada i Financijskog plana za 2022. iz kojeg nije vidljivo kako se prati ostvarenje godišnjeg programa rada po aktivnostima, vrsti rashoda, iznosima i izvoru financiranja.

Državni ured za reviziju preporučuje u godišnjem programu rada, uz ciljeve i planirane aktivnosti, navesti planirane rashode prema vrstama i iznosima te izvoru financiranja, kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola financijskih sredstava te stvorili preduvjeti da se sredstva koriste isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada.

- 2.2. Stranka je prihvatila preporuku Državnog ureda za reviziju i navodi da će u narednom razdoblju u godišnjem programu rada, uz ciljeve i planirane aktivnosti, navesti planirane rashode prema vrstama i iznosima te izvoru financiranja, kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola financijskih sredstava te stvorili preduvjeti da se sredstva koriste isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada.

3. Računovodstveno poslovanje

3.1. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

– Poslovne knjige

Stranka vodi dnevnik i glavnu knjigu, a od pomoćnih knjiga vodi Knjigu ulaznih računa, Knjigu blagajne i Evidenciju putnih naloga. Evidencija korištenja službenog vozila nije ustrojena iako Stranka raspolaže jednim službenim vozilom (za koje su rashodi za gorivo ostvareni u iznosu od 14.296,00 kn). Osim navedenog, u 2022. tajniku Stranke (prema tri naloga za službeno putovanje) isplaćena je naknada za korištenje privatnog vozila u službene svrhe (za put u Grad Rab) u ukupnom iznosu od 1.924,00 kn, iako je službeno vozilo bilo na raspolaganju, s obzirom na to da Stranka ne raspolaže dokumentacijom (putni nalog, odluka nadležnog tijela, evidencija korištenja službenog vozila) iz koje bi bilo vidljivo da je navedeno vozilo u vrijeme njegova putovanja bilo zauzeto. Nadalje, u Knjizi ulaznih računa svakom ulaznom računu dodijeljen je broj, ali navedeni brojevi u pojedinim slučajevima nisu istovjetni brojevima navedenim u opisu poslovnog događaja u glavnoj knjizi, što otežava kontrolu poslovnih događaja u glavnoj knjizi.

Prema odredbama članaka 7., 14. i 15. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, računovodstvo propisano ovim Zakonom, između ostalog, temelji se na računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju pozicija. Neprofitna organizacija koja je obveznik vođenja dvojnog knjigovodstva obvezno vodi pomoćne knjige, i to između ostalog, evidenciju korištenja službenih vozila. Pomoćne knjige jesu analitičke knjigovodstvene evidencije poslovnih događaja koji su u glavnoj knjizi iskazani sintetički i druge pomoćne evidencije o stanju i promjenama imovine i obveza za potrebe nadzora i poslovanja, a ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Poslovne knjige vode se na način da osiguraju ispravnost i kontrolu unesenih podataka, čuvanje i mogućnost korištenja podataka, dobivanje uvida u promet i stanja na računima glavne knjige te vremenski slijed obavljenog unosa poslovnih događaja.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti i voditi poslovne knjige u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

– Evidentiranje/iskazivanje poslovnih događaja

U poslovnim knjigama nije evidentirana ni u financijskim izvještajima iskazana pojedina imovina i obveze. Tako na računima imovine nisu evidentirana ni iskazana potraživanja za prihode po posebnim propisima (od jedne jedinice lokalne samouprave) u iznosu od 7.500,00 kn, kao ni potraživanja prema političkim strankama – koalicijskim partnerima, koja su prema završnom obračunu nakon održanih lokalnih izbora iz 2021. iznosila 15.595,00 kn te obveze u iznosu od 6.661,00 kn (navedena potraživanja i obveze nisu bila evidentirana ni iskazana u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima Stranke ni prethodne godine). Zbog navedenog, potraživanja su manje evidentirana u poslovnim knjigama i iskazana u financijskim izvještajima za 23.095,00 kn, a obveze za 6.661,00 kn.

Rashodi za službena putovanja u iznosu od 5.512,00 kn nisu evidentirani u poslovnim knjigama prema računovodstvenom načelu nastanka događaja i pojedinačnim iznosima. Tijekom 2022. na temelju 13 putnih naloga (za osam putnih naloga ostvareno je pravo na isplatu troškova) obračunane su i isplaćene dnevnice za službena putovanja u iznosu od 3.588,00 kn i naknada za uporabu privatnog vozila u službene svrhe u iznosu od 1.924,00 kn. Navedeni rashodi su koncem godine jednom temeljnicom i u ukupnom iznosu od 5.512,00 kn evidentirani u glavnoj knjizi, umjesto prema nastanku poslovnih događaja i u pojedinačnim iznosima.

Prema odredbama članka 10. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija obvezna je u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda te o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a podaci se u poslovne knjige unose po nastanku poslovnog događaja, najkasnije u roku primjerenom za sastavljanje financijskih izvještaja. Prema odredbama članaka 16., 22. i 25. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, financijska imovina se, između ostalog, sastoji i od potraživanja za prihode poslovanja, koja sadrže potraživanja: od kupaca, za članarine i članske doprinose, za prihode po posebnim propisima, za prihode od imovine te ostala nespomenuta potraživanja. Nadalje, obveze se, između ostalog, sastoje od obveza za rashode koje sadrže obveze koje se u trenutku nastanka priznaju kao rashod na računima skupine rashoda, a to su obveze za: zaposlene, materijalne rashode, financijske rashode, prikupljena sredstva pomoći, kazne i naknade šteta te ostale tekuće obveze.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati potraživanja i obveze te poslovne promjene evidentirati na temelju nastanka poslovnog događaja u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

Pojedini rashodi i potraživanja za predujmove nisu evidentirani u poslovnim knjigama ni iskazani u financijskim izvještajima na računima propisanim računskim planom za neprofitne organizacije, što je utjecalo na strukturu rashoda i imovine. Tako su troškovi prijevoza trajektom u iznosu od 2.507,00 kn, cestarine u iznosu od 1.106,00 kn i troškovi uporabe privatnog vozila u službene svrhe u iznosu od 1.924,00 kn evidentirani i iskazani na računima rashoda za dnevnice službenih putovanja i rashoda za energiju umjesto na računu ostalih troškova službenog putovanja. Također, troškovi dnevnica po jednom putnom nalogu u iznosu od 528,00 kn evidentirani su i iskazani na računu naknade troškova službenih putovanja osobama izvan radnog odnosa iako je osoba upućena na službeno putovanje zaposlenik Stranke te je rashode trebalo evidentirati i iskazati na računu naknada troškova službenih putovanja zaposlenima. Dio rashoda za uredski materijal u iznosu od 802,00 kn evidentiran je i iskazan na računu rashoda reprezentacije umjesto na računu uredskog materijala, a rashodi oglašavanja putem društvene mreže u iznosu od 806,00 kn na računu usluga telefona umjesto na računu usluga za informiranje. Nadalje, uplaćeni predujam za nabavu klima uređaja u iznosu od 12.850,00 kn (fizičkoj osobi, na temelju ponude) evidentiran je u poslovnim knjigama i iskazan u financijskim izvještajima na računu proizvedene dugotrajne imovine (uređaji, strojevi i oprema za ostale namjene), obveza i novčanih sredstava, umjesto na računu potraživanja za predujmove.

Prema odredbama članka 9., stavka 1. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te članka 4. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, neprofitna organizacija, između ostalog, vodi knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije (koji je sastavni dio navedenog Pravilnika).

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati rashode i potraživanja za predujmove na odgovarajućim računima računskog plana u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

Stranka obavlja poslovanje gotovim novcem putem glavne blagajne. Tijekom 2022. isplaćeno je gotovog novca za troškove dnevnica u iznosu od 4.116,00 kn i za uporabu privatnog vozila u službene svrhe u iznosu od 1.924,00 kn. Tijekom 2022. sastavljeno je osam blagajničkih izvještaja, pet blagajničkih uplatnica i deset blagajničkih isplatnica. U glavnu blagajnu je sa žiroračuna tijekom 2022. uplaćeno 7.222,00 kn, a uz blagajničke uplatnice nisu priloženi nalozi za uplate u blagajnu i/ili drugi dokazi o podignutom novcu u kojem bi bila navedena svrha podizanja novca. Novac se polagao u blagajnu dva dana nakon podizanja gotovine. Pregledom izvadaka sa žiroračuna (od 1. siječnja do 31. prosinca 2022.) utvrđeno je da je novac podizan sa žiroračuna putem poslovne kartice koja glasi na fizičku osobu koja Stranci vodi poslovne knjige i koja nije zaposlenik Stranke. Korištenje poslovnih kartica nije uređeno unutarnjim aktom. Nadalje, na blagajničkim isplatnicama nije opisana svrha isplate, već je samo naveden broj putnog naloga (PN i broj). Sve blagajničke uplatnice i isplatnice parafirao je likvidator, blagajnik i primatelj novčanih sredstava. Stranka zasebno odlaže blagajničke izvještaje, uplatnice i isplatnice od dokumentacije koja je bila temelj za isplatu (putni nalozi). Procedurom organizacije blagajničkog poslovanja i načina odobravanja putnih naloga (iz veljače 2022.), između ostalog, utvrđeno je da blagajničku dokumentaciju, podizanje i polaganje gotovog novca vodi glavni tajnik Stranke; iz sadržaja blagajničkih uplatnica i isplatnica mora se nedvosmisleno utvrditi mjesto i vrijeme njihova sastavljanja i materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka uplate odnosno isplate, a vjerodostojnost uplatnica i isplatnica svojim potpisom potvrđuje blagajnik i uplatitelj odnosno primatelj novca; kod ispostavljanja blagajničkih isprava treba voditi računa da na ispravi bude jasno vidljiva svrha uplate/isplate, da su isprave potpisane te da su imena i potpisi blagajnika i uplatitelja jasno vidljivi; isplate iz blagajne moraju se obavljati na temelju odobrenja za isplatu koje daje zakonski zastupnik Stranke (ili osoba koju on ovlasti) na temelju vjerodostojne dokumentacije. Također, utvrđeno je da putni nalog s propisanim elementima ispunjava odgovorna osoba koja putnika šalje na službeno putovanje.

Rashodi za ugostiteljske usluge (usluge konzumacije jela i pića) u iznosu od 6.268,00 kn nisu evidentirani u poslovnim knjigama na temelju vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava odnosno računa pružatelja usluga. Tijekom 2022. evidentirani su na temelju 32 potvrde o narudžbi pružatelja usluga bez priloženih računa. Navedene usluge plaćene su poslovnom karticom koja glasi na Stranku.

Prema odredbama članka 17. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji se na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Vjerodostojna je ona knjigovodstvena isprava koja potpuno i istinito odražava poslovni događaj.

Knjigovodstvena isprava je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovnog događaja povodom kojeg je sastavljena.

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati poslovne događaje u poslovnim knjigama na temelju vjerodostojnih, istinitih, urednih i prethodno kontroliranih knjigovodstvenih isprava u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, kao i pridržavati se donesene Procedure o organizaciji blagajničkog poslovanja i načinu odobravanja putnih naloga. Također, preporučuje unutarnjim aktom urediti korištenje poslovnih kartica.

– Popis imovine i obveza

Predsjednik Stranke je u prosincu 2022. donio Odluku o godišnjem popisu i imenovanju povjerenstva za popis imovine i obveza. Povjerenstvo je popisalo nefinancijsku imovinu (količinski i vrijednosno), sitni inventar, novčana sredstva na žiroračunima i u blagajni te obveze. Vrijednost opreme utvrđene popisom razlikuje se od podataka u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima. Knjigovodstveno stanje opreme u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima iznosi 68.332,00 kn, dok je popisana oprema knjigovodstvene vrijednosti od 60.556,00 kn (manje za 7.776,00 kn) te knjigovodstveno stanje nije usklađeno sa stvarnim. Nadalje, nisu popisana potraživanja iz proračuna od jedne jedinice lokalne samouprava za redovno financiranje rada Stranke u iznosu od 7.500,00 kn, kao ni sitni inventar (višenamjenski alat) nabavljen u listopadu 2022. u iznosu od 259,00 kn. Također, u popisu je navedena jedna LED svjetiljka u vrijednosti od 180,00 kn, iako su prema računu dobavljača iz rujna 2022. nabavljene dvije LED svjetiljke u navedenom iznosu (količinski je popisana jedna LED svjetiljka, a vrijednost je iskazana za dvije). Obveze prema dobavljačima u iznosu od 20.959,00 kn popisane su samo u ukupnom iznosu, ali ne i prema subjektima i pojedinačnim iznosima u cilju usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem.

Prema odredbama članaka 19. i 20. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, Stranka je, između ostalog, dužna najmanje jednom godišnje i to na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze sa stanjem na datum bilance radi usklađenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, a podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim, odnosno novčanim jedinicama.

Državni ured za reviziju nalaže obaviti popis imovine i obveza u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

3.2. *U dijelu Očitovanja koji se odnosi na poslovne knjige, Stranka je prihvatila nalog Državnog ureda za reviziju te navodi da će u narednom razdoblju ustrojiti i voditi poslovne knjige u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.*

U vezi s evidentiranjem i iskazivanjem poslovnih događaja, Stranka je prihvatila naloge Državnog ureda za reviziju te navodi da će u narednom razdoblju u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati potraživanja i obveze te poslovne promjene na temelju nastanka poslovnog događaja, a rashode i potraživanja za predujmove na odgovarajućim računima računskog plana u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

U vezi s poslovanjem gotovim novcem putem blagajne i rashodima za ugostiteljske usluge, Stranka je prihvatila nalog i preporuku Državnog ureda za reviziju i navodi da će u narednom razdoblju evidentirati poslovne događaje u poslovnim knjigama na temelju vjerodostojnih, istinitih, urednih i prethodno kontroliranih knjigovodstvenih isprava u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, kao i pridržavati se donesene Procedure o organizaciji blagajničkog poslovanja i načinu odobravanja putnih naloga. Također, navodi da će unutarnjim aktom urediti korištenje poslovnih kartica.

U vezi s popisom imovine i obveza Stranka je također prihvatila nalog Državnog ureda za reviziju i navodi da će u narednom razdoblju obaviti popis imovine i obveza u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2021., o čemu je sastavljeno Izvješće. O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje. Revizijom za 2022. provjereno je je li Stranka postupila prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Sustav unutarnjih kontrola	2021.	Poduzeti aktivnosti na uspostavljanju učinkovitog sustava unutarnjih kontrola u cilju osiguranja pravilnosti u poslovanju, sprječavanja i otklanjanja pogrešaka te osiguranja kvalitete materijalnog i financijskog poslovanja Stranke u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	28. veljače 2023.	nije provedeno
2.		2021.	Statutom ili drugim unutarnjim aktom urediti tko prati i nadzire materijalno i financijsko poslovanje Stranke.	30. lipnja 2023.	nije provedeno
3.	Planiranje	2021.	Donijeti financijski plan te izmjene financijskog plana s obrazloženjem financijskog plana u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.	17. siječnja 2023.	provedeno
4.		2021.	U godišnjem programu rada, uz ciljeve i planirane aktivnosti, navesti planirane rashode prema vrstama i iznosima te izvoru financiranja, kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola financijskih sredstava te stvorili preduvjeti da se sredstva koriste isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada.	17. siječnja 2023.	nije provedeno
5.	Računovodstveno poslovanje	2021.	U poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati rashode za nabavljeni sitni inventar u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.	28. veljače 2023.	provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
6.		2021.	U poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati potraživanja prema jedinicama lokalne samouprave za prihode po posebnim propisima i prema koalicijskim partnerima za izbornu promidžbu u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.	28. veljače 2023.	nije provedeno
7.		2021.	U poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati obveze prema koalicijskim partnerima za izbornu promidžbu u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.	28. veljače 2023.	nije provedeno
8.		2021.	U poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati prihode (sredstva koja su kandidati za gradonačelnike, općinske načelnike i župane uplatili na račun Stranke nakon okončanja izbora) i rashode na odgovarajućim računima računskog plana u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima, Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.	28. veljače 2023.	djelomično provedeno
9.		2021.	Evidentirati poslovne događaje u poslovnim knjigama na temelju vjerodostojnih, istinitih, urednih i prethodno kontroliranih knjigovodstvenih isprava u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, kao i pridržavati se donesenih procedura o organizaciji blagajničkog poslovanja i načinu odobravanja putnih naloga te zaprimanja i provjere računa i plaćanja po računima.	28. veljače 2023.	nije provedeno
10.		2021.	Na knjigovodstvenim ispravama (računima) navesti aktivnosti na koje se poslovni događaj odnosi (poveznica s ostvarenjem godišnjeg programa rada) te sredstva koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima.	28. veljače 2023.	provedeno
11.		2021.	Unutarnjim aktom urediti korištenje poslovnih kartica.	28. veljače 2023.	nije provedeno
12.		2021.	Unutarnjim aktom urediti plaćanje predujmom.	28. veljače 2023.	nije provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
13.		2021.	Obaviti popis imovine i obveza u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	17. siječnja 2023.	nije provedeno
14.	Financijski izvještaji	2021.	Sastaviti financijske izvještaje na način da pružaju objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja Stranke u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te važećom Uputom Ministarstva financija za izradu i predaju financijskih izvještaja neprofitnih organizacija.	28. veljače 2023.	djelomično provedeno

Obrazloženje danih naloga koji su djelomično provedeni daje se u nastavku.

- U 2022. Stranka nije sudjelovala u izbornim aktivnostima te nije evidentirala ni iskazivala prihode vezane za izbornu promidžbu. Međutim, pojedini rashodi (troškovi prijevoza trajektom, cestarine, troškovi uporabe privatnog vozila u službene svrhe, troškovi dnevnica, dio rashoda za uredski materijal, rashodi oglašavanja putem društvene mreže te uplaćeni predujam za nabavu klima uređaja) u ukupnom iznosu od 20.523,00 kn i nadalje nisu u poslovnim knjigama evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani na računima propisanim računskim planom za neprofitne organizacije.
- Podaci iskazani u Bilanci na dan 1. siječnja 2022. istovjetni su podacima iskazanim prethodne godine (31. prosinca 2021.); vrijednost nefinancijske imovine iskazana u Bilanci na dan 31. prosinca 2022. istovjetna je podacima evidentiranim u poslovnim knjigama, a ukupna vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora iskazana na 1. siječnja i 31. prosinca 2022. je uravnotežena. Međutim, u poslovnim knjigama nisu evidentirana ni u financijskim izvještajima iskazana potraživanja u ukupnom iznosu od 23.095,00 kn ni obveze u iznosu od 6.661,00 kn, što je utjecalo na visinu imovine i obveza.

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema nalozima i preporukama Državnog ureda za reviziju, koji nisu provedeni ili nisu u cijelosti provedeni.

1.2. *Stranka je potvrdila status naloga i preporuka iz prošle revizije uz izražena obrazloženja u Očitovanju po navedenim područjima (točka 1.1. Nalaza Sustav unutarnjih kontrola; točka 2.1. Nalaza Planiranje te točka 3.1. Nalaza Računovodstveno poslovanje).*